

Afgjort den 27. februar 2020

100

Finansministeriet. København, den 19. februar 2020.

- a. Finansministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til at forlænge arbejdet med implementering af Statens Budgetsystem (SBS) med 8 måneder, således at systemets implementering i de statslige institutioner færdiggøres i november 2020 og ikke som oprindeligt planlagt med udgangen af marts måned 2020. Forlængelsen af projektperioden vil betyde, at de totale projektudgifter eksklusiv renter forventes forhøjet med 9,9 mio. kr. fra 88,4 mio. kr. til 98,3 mio. kr. Merudgifterne foreslås bevillingsfinansieret, således at de statslige brugere ikke påvirkes gennem prisforhøjelser. Udgifterne i 2020 afholdes inden for rammen af den på finansloven opførte bevilling på § 07.14.05. Implementerings- og systemudviklingspuljen.
- b. Finansudvalget tiltrådte med tidl. fortroligt aktstykke G af 11. februar 2016 og senere ved tidl. fortroligt aktstykke J af 18. maj 2017 igangsættelse af etableringen af et fællesstatsligt budgetsystem. Efter gennemført EU-udbud med forhandling blev der i sommeren 2017 indgået kontrakt med KMD, som siden har leveret den kravsatte systemløsning i overensstemmelse med tidsplanen og aftalt pris. Implementeringen blev igangsat i maj 2018 og Statens Budgetsystem har ind til nu fulgt tidsplan og budget. Systemet er nu implementeret og sat i drift hos 69 af de i alt 130 statslige institutioner, som skal anvende systemet og er dermed godt halvvejs gennem udrulningen.

Formålet med et fælles statsligt budgetsystem er at løfte kvaliteten af budgetarbejdet i de enkelte institutioner og sikre en lettere adgang til aktuelle budgetdata, herunder budgetforudsætninger og forklaring på budgetafvigelser på tværs af det enkelte ministerområde. Implementeringen af Statens Budgetsystem har med afsæt i dette fra start været tilrettelagt så den bestod af både den systemtekniske del og den forretningsmæssige anvendelse af løsningen. Særligt det sidste kræver for de fleste institutioner en større omlægning af økonomistyringen.

Implementeringsplanen er tilrettelagt i fire 'bølger', som hver består af ca. 30 statsinstitutioner. Ressortomlægningerne efter folketingsvalget i juni 2019 har betydet, at projektet ikke har kunnet starte den tredje af i alt fire implementeringsbølger som planlagt. Endvidere viser erfaringerne fra den hidtidige implementering, at ikke alle institutioner er lykkedes med at tage al funktionalitet i brug, og heller ikke i tilstrækkelig grad har nået at omlægge processer og arbejdsgange, hvilket er en forudsætning for at få det fulde udbytte af systemet og dermed realisere de gevinster, der er forudsat i business casen.

Som følge af dette er der udarbejdet en revideret implementeringsplan, som tager højde for den senere opstart af de to resterende implementeringsbølger og samtidig gør det muligt som del af projektet at genbesøge de institutioner, der allerede har taget systemet i brug, men som har behov for ekstra bistand for at få den fulde forretningsmæssige nytte af systemet. Denne indsats vil bestå i styrkelse af forandringsledelsesopgaven og i en individuel tilrettelagt indsats, der fokuserer på koblingen mellem brugen af Statens Budgetsystem og tilrettelæggelsen af økonomistyringen i den pågældende institution. Det er It-rådets vurdering, at Moderniseringsstyrelsens reviderede implementeringsplan er velovervejede og hensigtsmæssig.

Den reviderede implementeringsplan indebærer, at projektperioden forlænges med 8 måneder med deraf følgende øgede interne lønudgifter i Moderniseringsstyrelsen i perioden. Herudover er det planen at tilføre projektet yderligere ressourcer til gennemførelse af de ekstra implementeringsaktiviteter, der iværksættes for de institutioner, som allerede har taget Statens Budgetsystem i anvendelse.

Statens Budgetsystem blev ved projektets start, og i det oprindelige aktstykke fra 2017, fejlagtigt vurderet som et standardssystem med en økonomisk levetid på 5 år, hvor levetiden angiver det antal år, hvor systemet forventes at have værdi for brugerne. Moderniseringsstyrelsen har efterfølgende vurderet, at Statens Budgetsystem er et specialudviklet forretningssystem, som forventes at have en levetid på mindst 8 år. Dette har betydning for projektets business case i form af forøgede renteudgifter samt en tre år længere gevinstrealiseringsperiode.

Udgifter ved projektet

Udgifterne til den samlede anskaffelse, udvikling og implementering af Statens Budgetsystem forhøjes fra 88,4 mio. kr. til 98,3 mio. kr., eksklusiv renteudgifter, og inklusiv risikopulje på 4,7 mio. kr., jf. tabel 1.

Statens Budgetsystem er et brugerfinansieret system. De statslige brugere finansierer således udviklingen og driften af systemet. Det foreslås, at merudgifterne afholdes inden for rammen af bevilningen på § 07.14.05. Implementerings- og systemudviklingspuljen, som er en del af Moderniseringsstyrelsens virksomhedsbærende hovedkonto, således at den forlængede implementering ikke fører til prisforhøjelser for de statslige brugere.

Tabel 1

Omkostningsbaserede projektudgifter for Statens budgetsystem											
Mio. kr. (2020-pl)	Total	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024-2027
Ikke-aktiverbare projektudgifter	48,1	2,7	6,4	5,4	5,5	12,2	15,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktiverbare projektudgifter	50,3	0,0	0,0	0,0	0,7	7,0	7,6	7,6	5,9	5,5	16,0
Total, ekskl. Renter	98,3	2,7	6,4	5,4	6,2	19,3	23,5	7,6	5,9	5,5	16,0
Renter	9,9	0,0	0,0	0,0	1,1	2,0	1,9	1,6	1,3	0,9	1,2
Total, inkl. Renter	108,2	2,7	6,4	5,4	7,3	21,3	25,4	9,2	7,2	6,4	17,1

Gevinster ved projektet

Gevinsterne er opgjort i projektets business case samlet for de ca. 130 statslige institutioner, for hvem det vil være obligatorisk at anvende løsningen. Projektets gevinster vil i vidt omfang blive realiseret decentralt i de statslige institutioner for økonomiske såvel som ikke-økonomiske gevinster. Der er forventningen, at flere institutioner fra selvejesektoren vil tilslutte sig Statens Budgetsystem. Tilslutning af flere brugere vil forbedre de samlede gevinster.

Statens It-råd har vurderet projektets reviderede business case i forhold til den oprindelige business case fra 2017, og hvordan den forsinkede implementering påvirker business casen. Hvis der ses bort fra levetidsforlængelsen af systemet, og den nuværende business case sammenlignes med seneste baseline, er projektudgifterne steget med 11,5 mio. kr., og de økonomiske gevinster er forbedret med ca. 4,2 mio. kr. Det vil sige, at den umiddelbare konsekvens af forsinkelsen er negativ, når der udelukkende ses på projektet med den økonomiske levetid, som oprindeligt blev fastlagt. Det fremgår af bilaget med udtalelse fra Statens it-råd, at tages der højde for levetidsforlængelsen af aktivet, er gevinstrealiseringsperioden forlænget med tre år. Det fremgår yderligere af bilaget, at det er den primære grund til, at de økonomiske nettogevinster er forbedret med ca. 99,0 mio. kr. (94,0 mio. kr. i 2017-pl), og årsagen til at den nuværende business case samlet set er forbedret på trods af den forlængede implementeringsperiode, og de merudgifter, der knytter sig dertil.

Risikoprofil

Som et fællestatsligt it-projekt indeholder budgetsystemet både interessentrelaterede, forretningsmæssige og tekniske risici. Den ændrede udgiftsprofil giver ikke anledning til at foretage ændringer i projektets risikovurdering, men idet projektet ventes afsluttet pr. 30. november 2020, vurderes risiciene at være væsentligt reduceret i forhold til ved projektets initiering. Derfor er der nu afsat en risikopulje på 4,7 mio. kr. for den resterende del af projektet, hvor risikopuljen oprindeligt var 8,0 mio. kr.

Behandling i Statens It-råd

Statens It-råd har i juni 2015, og i december 2019, vurderet, at projektet har normal risiko.

Tidsplan for fremtidige orienteringer

Finansudvalget orienteres om status for det fællesstatslige budgetsystem på følgende tidspunkter:

- December 2020: Orientering i forbindelse med afslutning af implementering samt projektets status i øvrigt.
 - August 2021: Orientering om projektets drift og effekt.
- c. Aktstykket forelægges Finansudvalget med henblik på, at projektets udvikling kan fortsætte med henvisning til budgetvejledningens pkt. 2.2.18.2.
- d. Budgetsystemet har senest været forelagt Statens It-råd, hvis udtalelse af 18. december 2019 vedlægges som bilag til dette aktstykke.
- e. Under henvisning til ovenstående anmodes om tilslutning til, at perioden for implementeringen af Statens Budgetsystem forlænges med 8 måneder med en fordyrelse af projektet på 9,9 mio. kr. De samlede projektudgifter eksklusiv renter udgør 98,3 mio. kr. Udgifterne i 2020 afholdes inden for

rammen af den på finansloven opførte bevilling på § 07.14.05. Implementerings- og systemudviklingspuljen.

København, den 19. februar 2020

NICOLAI WAMMEN

/ Poul Taankvist

Til Finansudvalget.

Tiltrådt af et flertal i Finansudvalget den 27-02-2020 (udvalget med undtagelse af Det Konservative Folkepartis medlem, der stemte imod aktstykket).